

„W familoku” – wystawa w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze

24.04.2013 r.

Uczniowie mieli okazję nie tylko zobaczyć, ale i posłuchać jak żyli, mieszkali i pracowali ludzie na śląskiej ziemi kilkadziesiąt lat temu. Dużym zainteresowaniem cieszyły się efekty wizualne oraz dźwiękowe towarzyszące wystawie jak np. prezentacja multimedialna prezentująca Ślązaczkę przygotowującą obiad dla swojej rodziny. Oczywiście pokazowi towarzyszyła gwara śląska.

W czasie oglądania wystawy Pani Urszula Potyka pokazała uczniom jak wyglądał typowy familok czyli budynek z cegły, składający się z dwóch lub trzech kondygnacji, który przeznaczony był dla pracowników przemysłu ciężkiego, a w szczególności dla górników i ich rodzin. Typowe mieszkanie składało się z [kuchni](#) i pokoju, czasami też [spiżarni](#) częściej zwanej komórką. Życie codzienne koncentrowało się w kuchni. Pokój zwany *izbą* pełnił funkcje sypialni oraz pomieszczenia reprezentacyjnego. Dzieci spędzały czas w kuchni, gdzie spożywały posiłki, spały oraz odrabiały lekcje. Do pokoju nie wchodziły, gdyż bały się tzw. „beboka”, który wychodził zza łóżka rodziców. Bebok był małą, brzydką i złośliwą istotą, którą straszono dzieci w celu ich zdyscyplinowania. Mieszkanie w familoku było zamieszkiwane najczęściej przez 6 do 8 osób. Familoki miały też wspólne ubikacje dla mieszkańców jednej klatki schodowej zlokalizowane na półpiętrze, wewnątrz budynku, czasem też na podwórzu oraz indywidualne komórki, pierwotnie wywodzące się z tradycyjnego wiejskiego chlewika. Cechą wyróżniającą górnośląskich familoków były pomalowane przez mieszkańców [futryny](#) okien i zewnętrzne [parapety](#), a czasami także inne elementy zewnętrznej elewacji na jaskrawy kolor czerwony bądź zielony.

Nieodłącznym elementem śląskiego życia była muzyka. Wielu górników wchodziło w skład orkiestry, która grała przy okazji różnych uroczystości. O tym z kolei opowiadał górnik, a dokładniej multimedialny manekin.

Po powrocie do szkoły uczniowie mieli możliwość uzewnętrznienia swoich wrażeń. Pod kierunkiem swoich nauczycieli stworzyli piękne prace plastyczne, które wkrótce będzie można zobaczyć w naszej szkole.

Wyjście zorganizowała mgr Dorota Szmatlok.

